

Uslovi nastavnog procesa i učenja

Radni materijal 6: Preispitivanje uloge nastavnika s demokratske tačke gledišta

Nastavnici moraju da vode i prate razred. To je njihov zadatak. Oni moraju da odlučuju o različitim stvarima, kao i da sve kontrolišu. Ono što nastavnici ne bi smjeli da rade jeste da pokušavaju da kontrolišu i misaone procese, kao i lični razvoj svojih učenika. Posebno kroz obrazovanje za demokratiju i ljudska prava nastavnik postaje uzor svojim učenicima. Kako se nosi sa sukobima? Koje shvatanje ljudi promovirate? Sljedeća lista daje mogućnost da se odredi vlastiti položaj. Međutim, jasno je da zavisno od nastavne situacije, opšteg raspoloženja, opasnih trenutaka ili sastava učeničke grupe, itd., može biti razumno da se zauzme više autokratski ili više demokratski stav. Uopšteno važno je imati na umu: moje poimanje osobe kao nastavnika ostavit će utisak na moj svakodnevni rad s učenicima.

Nastavna situacija	Ja	Pretežno demokratska uloga
Pretežno autokratska uloga		Pretežno demokratska uloga
Vladar		Vođa
Strogi glas		Prijateljski glas
Naredba		Savjet, molba
Moć		Uticao
Pritisak		Sugestija
Zahtjev za udovoljavanjem		Pridobijanje saradnje
Nametanje zadataka		Predlaganje ideja
Učestalo kritikovanje		Često ohrabrivanje
Često kažnjavanje		Česta podrška i pomoć
„Kažem ti!”		„Razgovarajmo o tome.”
„Ja odlučujem, ti slušaj!”		“Predložiću nešto i pomoći ti da odlučiš.”
Isključiva odgovornost za grupu		Podijeljena odgovornost s grupom i u grupi